

**ORDE VAN ADVOCATEN
NOORD-NEDERLAND
JAARVERSLAG 2019**

De raad van de orde brengt ingevolge artikel 32 lid 4 van de Advocatenwet jaarlijks verslag uit over het afgelopen jaar, een verslag dat u bij dezen aantreft en dat in de (jaar)vergadering van 13 maart 2020 ter bespreking zal worden gesteld.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
I. Dekenverslag	4
a. Toezicht	4
b. Activiteiten en representatie	4
II. Verslag de raad van de orde	5
a. Vergaderingen en bijeenkomsten	5
b. Verslag portefeuillehouders en commissies	6
- Bestuursrecht/Vreemdelingenkamer	6
- BOPZ	7
- Gefinancierde rechtshulp	8
- Handelsrecht	8
- Insolventierecht	9
- Opleiding en stageaangelegenheden	10
- Personen- en familierecht	11
- Strafrecht	11
III. Verslag bureau van de orde	12
a. Klachtbehandeling	13
b. Toezicht	13
- Specifiek Toezicht dossiers	13
- Kantoorbezoeken	13
- Centrale Controle Verordeningen	14
- Bestuursrechtelijke handhaving	14
- Opgave startende kantoren	14
- Kengetallen	15
c. Tableau en stageaangelegenheden	15
d. Overige werkzaamheden	15
- Adviezen	15
- Bemiddelingen	15
- Aanwijzing advocaat ex art. 13 Advocatenwet	15
- Wob verzoeken	15
e. Informatievoorziening & varia	15
IV. Het college van afgevaardigden	16
V. De balie	16
Bijlage:	
I. Mutaties tableau	17

Voorwoord

Voor de laatste maal aan mij de eer om u het jaarverslag van de orde van advocaten in het arrondissement Noord-Nederland aan te bieden. Mede namens de leden van de raad van de orde en de medewerkers van het stafbureau.

Het was een bewogen jaar voor de orde met als absoluut dieptepunt de moord op onze collega Derk Wiersum. Maar ook een jaar waarin duidelijk is geworden dat de sociale advocatuur zodanig vergrijsd en verarmt dat, indien niet op korte termijn drastische maatregelen worden genomen, onze orde binnen afzienbare tijd niet meer in staat is de belangrijkste kerntaak te vervullen: bijstand aan on- en minvermogenden. Deze taak rust niet alleen op de schouders van de sociale advocatuur. Het is een kerntaak van de orde van advocaten als geheel.

Via de NOVA zal er alles aan moeten worden gedaan om de politiek er van te overtuigen dat er veel meer geld en voorzieningen vrij gemaakt moeten worden om onze rechtsstaat op een aanvaardbaar niveau te laten functioneren. Niet op basis van marktwerking, maar vanuit de gedachte dat het hier gaat om de instandhouding van een primaire maatschappelijke voorziening. Daarnaast zullen we vanuit de advocatuur het voortouw moeten nemen bij het ontwikkelen van rechtshulp modellen die de eerste- en tweedelijns rechtshulp effectiever kunnen maken met behoud van een hoog kwaliteitsniveau.

Dat vraagt om solidariteit van alle advocaten en advocatenkantoren én om een betere samenwerking tussen rechterlijke macht, openbaar ministerie en advocatuur. Daarnaast dient ook aandacht te worden besteed aan het verbeteren en onderhouden van het kennisniveau van advocaten.

Met vreugde kan ik u mededelen dat de Rijksuniversiteit Groningen zich bereid heeft verklaard om actief mee te denken over mogelijkheden voor kennisoverdracht en kwaliteitsbevordering met name voor de groep advocaten die, gezien de draconische bezuinigingen op de gefinancierde rechtshulp, noodgedwongen moeten bezuinigen op kennissystemen en cursussen. De raad voor rechtsbijstand heeft eveneens de bereidheid uitgesproken om, waar mogelijk, dit verbeteringsproces te faciliteren en heeft inmiddels mogelijkheden om initiatieven financieel te ondersteunen.

Aan mijn opvolger laat ik een balie na die op hoog niveau rechtsbijstand verleent. Met advocaten die dit eervolle ambt met hart en ziel vervullen. Ik verlaat de raad van de orde met pijn in het hart. Het is een geweldig enthousiast team dat met kennis van zaken en veel humor onze orde bestuurt. Ik zal het drie maandelijks overleg met de fractieleden van het College van Afgevaardigden gaan missen. Gedreven advocaten die met groot gevoel voor verbinding in stilte werken aan de versterking van onze balie. Last but not least: ik zal de medewerkers van het stafbureau erg gaan missen. Zeer gemotiveerde medewerkers die mij gedurende mijn dekenatsperiode dagelijks en in moeilijke tijden trouw hebben gesteund. Mijn opvolger mag zich gelukkig prijzen om in zo een omgeving zijn werk te kunnen doen.

Ik hoop u allen te mogen begroeten op onze jaarvergadering die wordt gehouden op 13 maart 2020 in het Gevangenis­museum te Veenhuizen.

R.A.A. Geene,
deken.

I. Dekenverslag

Het jaarverslag heeft betrekking op het Ordejaar van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

a. Toezicht

De deken zijn toezichthouder in de zin van art. 5:11 van de Awb en baseren hun toezichtbeleid mede op toezicht aan de hand van geïdentificeerde risico's: het risico gestuurd toezicht. Bij risico gestuurd toezicht wordt de toezichtcapaciteit primair ingezet bij advocaten en/of kantoren die een relatief groot risico zouden kunnen vormen voor overtreding van de regelgeving. De deken gaat hierbij selectief te werk om op die manier de beschikbare capaciteit en middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten.

Het dekenberaad werkt er hard aan om het toezichtbeleid zoveel als mogelijk te harmoniseren. In het binnenkort te verschijnen Jaarverslag Toezicht 2019 Dekenberaad wordt nader ingegaan op het toezicht door de deken(s). Voorts verwijst de deken in dit kader naar het jaarverslag van het college van toezicht, zie:

<https://www.collegevantoezichtnova.nl/publicaties/jaarverslag/> en naar het verslag van het bureau van de orde (onder III.)

De volgende, in het dekenberaad besproken en vastgestelde beleidsregels zijn middels het Rondschriften en via de website van de orde Noord-Nederland aan de advocaten kenbaar gemaakt:

- Beleidsregel toezicht Wwft 2018 en Beleidsregel handhaving Wwft 2018;
- Beleidsregel inzake gebruik toezicht- en handhavingsbevoegdheden deken bij recidive;
- Beleidsregel inzake de advocaat in dienstbetrekking en de kantoortuin.

Voor 2019 waren de aandachtspunten door het dekenberaad bepaald op: financiële positie/kwetsbaarheid van kantoren, (kennis van de) Wwft en de eenmanskantoren met extra kwetsbaarheid. Voor Noord-Nederland heeft de deken - in overleg met de raad van de orde - daarbij in het bijzonder aandacht besteed aan eenmanskantoren die wegens bijzondere omstandigheden als extra kwetsbaar moesten worden aangemerkt en aan de financiële kwetsbaarheid van kantoren (ook derdengelden).

De uitvoering van dit toezicht heeft - naast gesprekken op locatie of op het orbureau - met name zijn beslag gekregen in de kantoorbezoeken: ruim 85% van de afgelegde bezoeken betrof eenmanspraktijken.

Naar aanleiding van dekenklachten heeft de tuchtrechter twee advocaten geschrapt en enkele advocaten geschorst. Daarnaast heeft een advocaat naar aanleiding van een bespreking met de deken besloten om de praktijk te beëindigen en zich als advocaat te laten uitschrijven.

De uitvraag Kengetallen betrof in eerste instantie de 299 kantoren/praktijken (d.i. aantal per 1 januari 2019), doch niet alle behoeften de kengetallen in te leveren, omdat bijvoorbeeld sprake was van start van de praktijk ná 1 juli 2018. In het verslagjaar hebben deze kengetallen (na verkregen nadere informatie, analyses en nader onderzoek door de unit Financieel Toezicht Advocatuur) er toe geleid dat in 20 gevallen nadere acties en/of monitoring aangewezen zijn, waarbij de deken - al dan niet met bijstand van de unit FTA - in nauw contact stond/staat met deze advocatenpraktijken.

b. Activiteiten, representatie en contacten

Een overzicht (geen uitputtende opsomming):

- vergaderingen raad van de orde,
- bijwonen van dekenberaad,
- informeel dekenoverleg,
- bijwonen voorvergaderingen fractie college van afgevaardigden,
- ontvangst en bespreking met college van toezicht,

- zowel regulier als incidenteel overleg met president van de rechtbank en hoofdofficier,
- overleg bestuur Jonge Balie,
- overleg raden en hof van discipline,
- houden van redes bij installatie- en beëdigingszittingen,
- overleg gerechtshof,
- afleggen van kantoorbezoeken,
- indienen van dekenbezwaren, bijwonen van zittingen raad van discipline en hof van discipline,
- scholing en bijscholing toezicht en Wwft,
- bijwonen diverse landelijke en regionale bijeenkomsten, geven van lezingen en colleges,
- bemiddelingsgesprekken,
- uitvoeren van onderzoeksopdrachten, verstrekt door raden van discipline,
- uitzetten van de – tot nu toe - pilot financiële kengetallen en beoordeling van de uitkomsten,
- overleg raad voor rechtsbijstand,
- kennismakingsgesprekken met stagiaires en in Noord-Nederland nieuw toegetreden advocaten.

- Cursus Wwft

In het kader van de kwaliteitsbevordering respectievelijk het actualiseren van de kennis van de advocaten op het gebied van de Wwft had het ordebureau op 11 september 2019 een cursus georganiseerd, waarbij door mw. mr. S.A.A. Hendrikx en mw. mr. A.H. Bollemeijer van het kenniscentrum Wwft diverse onderwerpen en de actuele regelgeving werden besproken. Aan de interactieve presentatie werd enthousiast deelgenomen door de 142 aanwezigen.

II. Verslag van de raad van de orde

De raad van de orde was in het ordejaar 2019 als volgt samengesteld:

R.A.A. Geene	deken
H.A. van Beilen	waarnemend deken
A. Grollé	penningmeester
mw. A. Schwartz	secretaris
M. Dijsselhof	lid
mw. S.C. Bosch	lid
mw. M. Jansen	lid
mw. J.A.M. Kwakman	lid
H.J. Meijer	lid

a. Vergaderingen en bijeenkomsten

De raad vergaderde in dit verslagjaar 10 keer. Vaste onderdelen op de agenda zijn stagiaire-aangelegenheden, mededelingen van de deken en de ontwikkelingen uit het dekenberaad, kantoorbezoeken, problematiek van individuele advocaten en bespreking van tuchtrechtelijke uitspraken.

Daarnaast ging de raad tijdens de jaarlijkse 'Hei'-sessie op 14 juni 2019 diepgaander in op een aantal onderwerpen. In het bijzonder is aandacht besteed aan de verzwaring van de toezichttaken van de deken en de gevolgen die dit heeft voor de verhouding deken/raad.

De deken heeft los van de raad een wettelijk opgelegde zelfstandige verantwoordelijkheid als het gaat om de ontwikkeling van beleid en uitvoering van het toezicht. Deze verantwoordelijkheid wordt gedeeld met de andere dekens in Nederland via het dekenberaad. Het wettelijk vastgelegd toezicht brengt onvermijdelijk hogere kosten met zich mee. De dekens dienen de kosten voor het toezicht te dekken via de lokale hoofdelijke omslag. Dat kan alleen met instemming van de raad van de orde en de leden die op de jaarvergadering aanwezig zijn. Daarnaast zijn er beperkt middelen beschikbaar via de NOvA. Dit financieringsmodel is niet ideaal, maar binnen het bestek van de huidige regelgeving onvermijdelijk.

Het College van Toezicht ziet toe op de wijze waarop de dekens het toezicht uitoefenen. Tot op heden slagen de dekens en het CvT er in om in goed overleg het toezicht te professionaliseren. Maar deze professionalisering kan niet worden doorgezet zonder een toereikend budget. Dat gaat op korte termijn dan ook leiden tot een substantiële aanslag op de middelen van de lokale ordes. Zodra een landelijk georganiseerde herfinanciering mogelijk is zal dat een verlaging van de omslag mogelijk maken.

Tussen de leden van de raad en medewerkers van het ordebureau vindt regelmatig overleg plaats over onder meer specifieke portefeuillekwesties (zoals stagiaire-aangelegenheden), kantoorbezoeken (waaraan alle leden van de raad deelnemen) en klacht- en onderzoeksdossiers waarbij de leden van de raad betrokken zijn.

Op 5 september 2019 vond de landelijke ordendag, georganiseerd door de NOvA, in Ophemert plaats. Deze dag stond in het teken van ontmoeting tussen leden van het college van afgevaardigden, de lokale raden, de algemene raad, de dekens en alle medewerkers van de ordebureaus. Vanuit ons arrondissement was er een ruime opkomst vanuit de diverse geledingen.

b. Verslag portefeuillehouders en commissies

- Bestuursrecht/ Vreemdelingenkamer

Samenstelling:	mw. M.G. Th. Omtzigt	H.T. Gerbrandy
	mw. I.M. Hidding	mw. A. Schwartz q.q.

Op 17 mei 2019 vond overleg met de rechtbank plaats waarbij onder meer de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest:

- a) de intentie om weer te gaan 'telehoren';
- b) de verdeling van bewaringszaken, waarbij het aangewezen is om als plaats van inbewaringstelling de plaats in te vullen waar daadwerkelijk in bewaring is gesteld (en niet de plaats van detentie);
- c) RNN heeft geen bevoegdheid ten aanzien van de verdeling van vreemdelingenzaken: dit geschiedt vanuit CIV in Haarlem;
- d) bij aanhoudingsverzoeken vanuit de advocatuur moeten verhinderdagen worden meegestuurd, opdat de rechtbank direct een nieuwe zitting kan plannen. Deze werkwijze wordt m.m. ook beoogd bij aanhouding vanuit de rechtbank;
- e) als gevolg van de digitalisering vond en vindt er een reorganisatie plaats die ook weer is ingehaald door de actualiteit (stopzetting groot deel KEI), hetgeen toekomstplanning ook voor de rechtbank compliceert;
- f) de rechtbank kan niet altijd rekening houden met verhinderdagen. Verzocht wordt om specifiek aan te geven of er ook dagdelen beschikbaar/verhinderd zijn;
- g) de rechtbank is druk doende met het wegwerken van achterstanden in o.a. BNTB-zaken en verwacht in september 'bij' te zijn;
- h) zaaknummers worden automatisch aangemaakt in KEI, zodat vaak sprake is van veel verschillende nummers in één dossier;

- i) proceskosten worden op basis van samenhang toegekend; dus niet per zaaknummer. Indien men van mening is dat er meer proceskosten moeten worden toegekend, dan dient dat te worden in beroep en/of op zitting, waarop ook een gemotiveerde uitspraak moet worden gedaan. Verzocht wordt om bij het ontbreken van dergelijke gemotiveerde uitspraak dit als signaal door te geven.

Het volgende overleg staat gepland voor maart 2020.

Er wordt geen aanleiding gezien om de werkwijze en/of planning van het vreemdelingenpiket te wijzigen.

Mr. A. Schwartz, portefeuillehouder

- BOPZ

Samenstelling:	mw. S.C. Bosch q.q.	mw. J.A.M. Kwakman q.q.
	mw. W.A. Bruinsma-Woudstra	W.M. Bierens
	mw. J. Boelstra	mw. J.F.A. Raatjes
	mw. J.F.H. Terpstra	

In 2019 is de commissie nieuw samengesteld met advocaten uit iedere provincie. Conform beleid van de Raad van de Orde wordt een rooster van aftreden gemaakt voor roulatie in de commissie. Vanuit de commissie is tweemaal een rondschrijven doorgestuurd, waarin onder andere informatie is verstrekt over de tijdelijke nieuwe termijnen die van toepassing waren in 2019, alsook informatie over de werkwijze van het OM en de Rechtbank om de overgang naar de nieuwe wetgeving te versoepelen.

Conform de WvGGZ, artikel 8.31, vindt er driemaandelijks op veiligheidsregio-niveau een overleg plaats tussen alle ketenpartners. Dat heeft ertoe geleid dat de gebruikelijke BOPZ bijeenkomsten/OJPP bijeenkomsten zijn komen te vervallen. In elke provincie heeft tenminste één lid van de commissie deelgenomen aan de regio-overleggen. Tijdens de bijeenkomsten is besproken op welke wijze vanaf 1 januari 2020 invulling moet worden gegeven aan het regio-overleg. De advocatuur is volgens de wet geen vaste partner bij het ketenoverleg. Per provincie zal in 2020 worden bekeken hoe vaak de advocatuur aanschuift bij het regio-overleg. Dit zal in het begin vaker zijn om de nieuwe wet te evalueren.

Er wordt per provincie nog onderzocht of er behoefte bestaat om het BOPZ-beraad/OJPP (overleg Rechtbank, OM, advocatuur en grote zorgaanbieders in de GGZ) naast het regio overleg te continueren. Vanuit de commissie is aangegeven dat het regio overleg een ander doel, andere opzet en andere samenstelling kent en dat het BOPZ beraad/OJPP overleg in de afgelopen jaren nuttig is gebleken voor de procesafspraken.

Vanuit de rechtbank is er per provincie een oefenrechtbank georganiseerd, waarbij er op basis van een casus 'crisismaatregel' en een casus 'zorgmachtiging' een zitting werd nagespeeld. Deze casus is terug te vinden op de website www.dwangindezorg.nl. Op deze website staat veel informatie over de nieuwe wet- en regelgeving.

Vanuit de commissie BOPZ is in 2019 aandacht besteed aan de financiering van de extra werkzaamheden die van de advocaat verwacht worden in het kader van de WvGGZ, wet forensische zorg en wet zorg en dwang. Helaas is gebleken dat er in de strafpraktijk geen extra toevoeging wordt verstrekt. De vergoedingen vanuit de Raad voor Rechtsbijstand blijven voorlopig hetzelfde. De Raad voor Rechtsbijstand zal wel de impact van de nieuwe wet evalueren en heeft opgeroepen om de tijdsbesteding nauwkeurig te schrijven, zodat kan worden bekeken of de vergoedingen in de pas blijven lopen.

Vooruitlopend op de nieuwe landelijke regelgeving vanuit de Orde van Advocaten, waarbij een vorm van intervisie of collegiaal overleg verplicht wordt gesteld, heeft de commissie het afgelopen jaar gekeken naar de mogelijkheden om hieraan invulling te geven.

De Commissie BOPZ zal vanaf 1 januari 2020 verder gaan onder de naam Commissie Psychiatrisch Cliëntenrecht.

Mr. S.C. Bosch, portefeuillehouder

- Gefinancierde rechtshulp

Het afgelopen jaar begon met een landelijke protestactie van advocaten in toga voor de rechtbanken. De boodschap was duidelijk: de afbraak van de rechtstaat dreigt als niet iedereen toegang kan krijgen tot de rechter.

Het jaar 2019 is tevens het jaar waarin verschillende pilots zijn gestart op dit terrein. In het portefeuillehouders overleg zijn de voortgang en de resultaten - voor zover bekend- van die pilots besproken. De herziening van het stelsel van gefinancierde rechtshulp is dan uiteraard een terugkomend punt op de agenda van dit overleg, waarbij alleen bij de pilots/experimenten sprake lijkt van een vooruitgang. Wel is door een spontaan georganiseerde dreigende actie van strafrechtadvocaten minister Dekker alsnog over de brug gekomen door de vergoeding per punt iets te verhogen.

Al met al blijft het stelselherziening een moeizaam traject en daarmee het belangrijkste agendapunt van de commissie gefinancierde rechtshulp. Andere besproken punten naast de regulier terugkomende voorstellen met betrekking tot de 'werkinstructies toevoegingen' zijn de invoering van de implementatie van de Wvvgz en de inschrijvingsvoorwaarden en het rechtsgebiedenregister. De voorwaarden van de RvR worden ook aangescherpt (meer specialisatievereisten), maar sluiten niet altijd volledig aan op de indeling van het rechtsgebiedenregister.

Mr. M. Jansen, portefeuillehouder

- Handelsrecht

Samenstelling: R.P. van Boven
J.L. de Hoop
W. Mollema

M. Walvius
N.H.M. Poort
H.J. Meijer q.q.

De baliecommissie Handelsrecht vergadert één keer per jaar met een afvaardiging van de rechtbank Noord-Nederland. Op 10 april 2019 heeft het laatste overleg plaatsgevonden met als agendapunten:

- a) proces verbaal comparitie bij kanton dat wordt opgemaakt bij hoger beroep; kan factor tijd nadelig werken voor de juistheid van de verslaglegging?
- b) verschillend beleid bij spreekantekeningen bij comparitie;
- c) indienen conclusie van antwoord in reconventie 14 dagen voor de zitting, terwijl zitting al lang geagendeerd staat;
- d) doorlooptijd zaken;
- e) RBDHA vermeldt de gang van zaken (betaling voorschot deskundige, start onderzoek) op het roljournaal, zodat dit gevolgd kan worden; is die praktische oplossing er bij RNN ook?
- f) overleg balie & gerechtshof Arnhem-Leeuwarden;
- g) kwaliteit printers in zittingzalen;
- h) aanlevering dossiers (tabbladen, inhoudsopgave, stroom e-mails).

De notulen van het overleg zijn reeds door het Bureau van de Orde verspreid en de baliecommissie verwijst hier korthedshalve naar.

Het volgende overleg met de rechtbank staat gepland op 1 april 2020 met als voorlopige agendapunten:

- a. stavaza 30k-n Rv (versterking regiefunctie rechter + verruiming mogelijkheden mondelinge behandeling);
- b. overleggen aanvraag toevoegingen bij kort geding;
- c. één format voor comparatievonnissen handels- en kantonzaken geïmplementeerd?
- d. doorlooptijd zaken; is aanlevering dossiers (inhoudsopgave, tabbladen, e-mails) verbeterd sinds vorig overleg ?
- e. benoeming deskundigen;
- f. voorlopig conservatoir beslag.

Indien de leden van de balie nog aanvullende agendapunten m.b.t. handelszaken hebben, kan dit tot 15 maart 2020 worden gemaild naar: vanboven@bierensvanboven.nl.

Volledigheidshalve wordt nog opgemerkt dat R.P. van Boven namens de balie (samen met advocaten uit de drie andere arrondissementen) ook deelneemt aan het overleg met een afvaardiging van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden waarbij relevante aangelegenheden aangaande handelszaken worden besproken.

Op 2 april en 13 november 2019 heeft er overleg plaatsgevonden en ook deze notulen zijn reeds door het Bureau van de Orde verspreid.

Mr. H.J. Meijer, portefeuillehouder

- Insolventierecht

Samenstelling:	J.C.M. Silvius	J.J. Reiziger
	D.C. Poiesz	P. Lettinga
	J.M. van Rongen	E. Heuzeveldt
	R.G. Holtz	P.T. Bakker
	J.H. van der Meulen	R.M. Goudberg
	H.A. van Beilen q.q.	

De commissie bestaat uit een groot aantal leden, omdat de commissie is ontstaan uit het samengaan van de drie faillissementscommissies van de voormalige arrondissementen Groningen, Leeuwarden en Assen.

De raad van de orde heeft aan de commissie medegedeeld dat de omvang van de commissie verkleind moet worden naar in totaal zes leden en over te gaan tot een rooster van aftreden. Dit zal in 2020 worden ingevoerd.

a. bijeenkomsten

De faillissementscommissie heeft in het jaar 2019 tweemaal vergaderd en heeft tweemaal overleg gevoerd met medewerkers van de rechtbank Noord-Nederland. Daarbij zijn allerlei kwesties met betrekking tot de praktijk en de samenwerking tussen curatoren enerzijds en de rechtbank anderzijds besproken, zoals het benoemingsbeleid, de curatorenlijst, de daling van het aantal faillissementen en WSNP's, etc.

Van de betreffende vergaderingen van de faillissementscommissie en de betreffende overleggen met de medewerkers van de rechtbank Noord-Nederland zijn verslagen gemaakt, welke verslagen aan alle te benoemen curatoren en bewindvoerders in surseances bij de rechtbank Noord-Nederland zijn toegezonden.

b. werkzaamheden

De faillissementscommissie is betrokken bij 1) de Stichting Faillissementscommissie Rechtbank Noord-Nederland, die het boedelrekeningarrangement met de Rabobank heeft gesloten, en 2) de Stichting Curatoren Hofressort Leeuwarden, welke stichting zorg draagt voor de curatoren verzekering.

Het bestuur van de Stichting Faillissementscommissie Rechtbank Noord-Nederland bestaat uit de curatoren mr. Reiziger, mr. Silvius en mr. Poiesz alsmede - sinds 2016 - drie WSNP-bewindvoerders, te weten mevrouw J.A. Logtenberg (Bierens Van Boven Advocaten), mr. C.H.J. van der Maas (Van der Maas & Verhoog Advocaten) en de heer A. Zwaagstra (Groenewegen Advocaten). Het bestuur van deze stichting heeft in 2019 overleg gevoerd met medewerkers van de Rabobank Stad en Midden-Groningen en de rechtbank Noord-Nederland omtrent het arrangement van de boedelrekeningen, zich in de praktijk voordoende issues en de overgang naar een nieuw betalingssysteem.

Het bestuur van de Stichting Curatoren Hofressort Leeuwarden bestaat uit mr. Reiziger, mr. Poiesz en mr. Silvius. Deze stichting is contractant bij de excedentverzekering die voorziet in een excedentdekking in geval de eigen beroepsaansprakelijkheidsverzekering van een curator een ontoereikende dekking biedt. Per 1 oktober 2016 is door de betreffende stichting een nieuwe verzekering afgesloten. De nieuwe polis heeft ertoe geleid dat de verschuldigde premie bijdrage per faillissement kon worden verlaagd van € 154,- naar € 100,-. Voorts vallen zogenaamde prepacks ook onder de dekking van de verzekering. De polis biedt alleen dekking in de EU.

Mr. J.J. Reiziger
(secretaris faillissementscommissie rechtbank Noord-Nederland)

- Opleiding en stageaangelegenheden

Er zijn dit verslagjaar 30 stagiaires beëdigd en in 2019 hebben 95 advocaten in ons arrondissement de status van stagiaire.

Aan 15 advocaten werd een stageverklaring afgegeven, te weten aan: mr. H.J. Bos; mw. mr. A.L.E. Ritsema; mr. B.W. Zagers; mw. mr. R.G. Jengibarjan; mw. mr. U. Pellekaan; mw. mr. J. Middelbrink; mr. L. Mathey; mr. R. Spoelstra; mr. M. Schreijer; mr. S.J. de Rijk; mw. mr. J. Scholtens; mw. mr. M.J. de Coninck; mr. R. de Vries; mw. mr. M.K. Bulthuis; mw. mr. J. Biesheuvel-Hoitinga.

Op 8 juli en 12 november 2019 heeft in Utrecht een portefeuillehouder overleg opleiding en patroon plaatsgevonden met de portefeuillehouders stagiaires en bureaudirecteuren/stafjuristen onder leiding van de portefeuillehouder opleiding van de algemene raad, mw. mr. S. Kaak.

De raad van de orde heeft op 13 december 2019 de Beleidsregel stage en patronaat 2020 vastgesteld en deze is met publicatie op de website op 20 december 2019 in werking getreden.

Namens de raad is in iedere provincie één lid aangewezen als contactpersoon/portefeuillehouder voor de stagiaires in zijn/haar provincie.

De kwaliteit van de dienstverlening door de stagiaires wordt in eerste instantie beoordeeld door de patroon. Daarnaast toetsen de portefeuillehouders en de stafjurist stagiaires van het ordebureau de kwaliteit aan de hand van de ingediende stageverslagen (incl. processtukken) en gesprekken met patroon en stagiaire.

- Personen- en familierecht

Samenstelling:	mw. M.H. Heeg (tot april 2019)	mw. J. Dijkstra
	mw. M.C. Braak (vanaf april 2019)	mw. H. Renon (tot mei 2019)
	mw. A.A.M. Kroon-Jongbloed	mw. S.C. Bosch q.q.
	mw. F. Zoer	mw. E.J. Jongsma

Vanaf 2018 geldt een rooster van aftreden, inhoudende dat een commissielid na 4 jaar herkiesbaar is en na 8 jaar dient af te treden. De bedoeling is om twee personen per provincie in de commissie te hebben.

Afgelopen jaar heeft tweemaal een overleg (11 april 2019 in Assen en 8 november 2019 in Leeuwarden) plaatsgevonden met de rechtbank Noord-Nederland en de Raad voor de Kinderbescherming alsmede éénmaal met het gerechtshof. Aan de balieleden zijn de verslagen toegestuurd.

Verder is er op 26 februari 2019 nog een apart gesprek met de rechtbank gevoerd over de achterstanden, nu dit een terugkerend onderwerp op de agenda bleef. Er is daarbij uiteengezet dat een speciale groep rechters de achterstanden aan het wegwerken was. In de vergadering van april 2019 werd duidelijk dat het de bedoeling was om eind 2019 alle achterstanden te hebben weggewerkt. In de vergadering van november 2019 werd vanuit de rechtbank aangegeven dat vrijwel alle achterstanden waren weggewerkt en dat het project "Taskforce" was geslaagd. De "Taskforce" zou worden afgerond, waarbij door de advocatuur is benadrukt dat de achterstanden goed in de gaten moeten worden gehouden om nieuwe achterstanden te voorkomen.

De commissie heeft in beide vergaderingen benadrukt dat de "rol" meer informatie moet bevatten. Zo zou de rechtbank op de rol kunnen vermelden of de Raad voor de Kinderbescherming bij zittingen aanwezig is. Ook zou de rechtbank de ontvangst van stukken beter op de rol kunnen vermelden. Dit is een aandachtspunt bij de rechtbank. Vanuit de rechtbank is meerdere malen er op gewezen dat stukken vanuit de advocatuur tijdig en volledig voorafgaand aan de zitting moeten worden ingediend.

Het bijzonder curatorschap is een terugkomend onderwerp op iedere agenda. Advocaten kunnen zich hiervoor inschrijven bij de Stichting Bijzonder Curator Nederland.

Voor het overige zijn wisselende onderwerpen aan de orde geweest, die in de verslagen van de vergaderingen zijn vermeld.

Mochten er vragen en/of opmerkingen zijn, dan kunt u deze sturen aan: cbosch@kooiadvocaten.nl

Mr. S.C. Bosch, portefeuillehouder

- Strafrecht

Samenstelling:	mw. J.A.M. Kwakman q.q.	mw. I.M. Weijers
	M.C. van Linde	mw. M.R.M. Schaap
	mw. H.M. Terpstra	mw. E.M. Bakx

Op 11 januari 2019 heeft Judith Kwakman de portefeuille strafrecht overgenomen van Lidewij Wachters. In de commissie strafrecht zijn Hilde Terpstra en Eva Bakx in de loop van 2019 in de plaats getreden van de heren Snorn en Albayrak.

Op 24 april en 9 december 2019 vond overleg plaats van de commissie strafrecht met de rechtbank, het OM en de verkeerstoren. De verslagen van deze bijeenkomsten werden (zodra beschikbaar in concept) aan alle strafrechtadvocaten in Noord-Nederland toegezonden. Voorafgaande aan de bijeenkomsten zijn deze advocaten gevraagd om input te leveren. Hiervan is (helaas) spaarzaam gebruik gemaakt. De commissieleden hebben zelf veel onderwerpen aangedragen. Daarnaast had de portefeuillehouder op 24 april een afzonderlijk onderhoud met het OM om afspraken te maken over allerlei onderwerpen, zoals tijdige verstrekking dossiers, pilots, toewijzen van advocaten in jeugdzaken. Helaas is het overleg met het OM daarna enige tijd stil komen te liggen door de personele wisselingen bij het OM.

Op 20 mei 2019 heeft de portefeuillehouder het landelijke periodieke overleg van portefeuillehouders strafrecht in Utrecht bijgewoond. De tweede bijeenkomst bleek helaas gelijktijdig met het overleg van de commissie strafrecht met rechtbank en OM geagendeerd (9 december 2019).

De strafrechtadvocaten worden op de hoogte gehouden van deze bijeenkomsten en de overige ontwikkelingen in het Noorden via een rondschrĳven van de portefeuillehouder op 4 april, 7 juni en 11 december 2019. Onderwerpen die daarbij aan bod kwamen, waren onder meer de nieuwe wetgeving (Wet forensische zorg i.c.m. Wet verplichte GGZ en de Wet USB), de pilots die in Noord-Nederland lopen of liepen (SB op locatie Ter Apel, verkorte NIFP-rapportages, vonnisvoorstel), vakantieroosters, piketzaken (waaronder de aangekondigde stakingen), wijze van toevoegen van de piketadvocaat bij minderjarigen.

De portefeuillehouder heeft meegewerkt aan onderzoeken van het WODC over de gevolgen van verhoorbijstand voor advocaten en het NRGD over de beschikbaarheid van gerechtelijk deskundigen. Zij heeft meerdere malen de pers te woord gestaan, met name betreffende problemen aangaande de gefinancierde rechtsbijstand, de piketstaking en het overlijden van Derk Wiersum. Verder bezocht zij op 17 oktober 2019 de door het OM georganiseerde netwerkborrel voor alle ketenpartners in het strafrecht. Daar werd besloten dat de Orde deze borrel in 2020 zal organiseren. Ook onderhield de portefeuillehouder de contacten met de Raad voor Rechtsbijstand over de invulling van de piketdiensten en de beschikbaarheid van piketadvocaten. Tenslotte heeft zij individuele advocaten en de deken geadviseerd aangaande specifieke strafrechtelijke aangelegenheden. Een delegatie van de commissie strafrecht is sinds eind 2019 in gesprek met het OM en de politie om de verplichte rechtsbijstand bij het opleggen van strafbeschikkingen vorm te geven.

Mr. J.A.M. Kwakman, portefeuillehouder

III. Verslag bureau van de orde

De samenstelling van het bureau van de orde per 31 december 2019:

mw. H.A.H. Holm-Robaard	adjunct-secretaris, jurist
mw. R. Germs	stafjurist
mw. H.T.J. van de Meerendonk	stafjurist

Administratie van het ordebureau, waaronder begrepen het verstrekken van informatie (aan o.a. (aspirant-) advocaten en consumenten) en secretariële werkzaamheden:

mw. G.G. Colijn-Croezen
mw. I. Vrijmoed

Het bureau ondersteunt de deken en de raad van de orde in de ontwikkeling van plaatselijk beleid. De medewerkers blijven op de hoogte van landelijke ontwikkelingen, wonen daartoe landelijke overleggen bij en informeren waar nodig de raad en de deken. De orde Noord-Nederland fungeert dankzij een goed functionerend bureau.

Voor cijfermatige verantwoording met betrekking tot de werkzaamheden wordt verwezen naar het nog te verschijnen verslag van het dekenberaad.

Verslag van de werkzaamheden van het bureau, waaronder eveneens zijn begrepen de werkzaamheden in het kader van de uitvoering van de toezichtstaak van de deken:

a. Klachtbehandeling

Het onderzoek in klachtzaken wordt in eerste instantie verricht door een stafjurist, in samenspraak met de deken. Waar mogelijk wordt al in een vroegtijdige fase aangedrongen op bemiddeling. Indien dat niet mogelijk is, bereidt de stafjurist de aanbieding van de klacht aan de raad van discipline voor in de zgn. 'aanbiedingsbrief'. Het voorbereiden van dekenklachten geschiedt eveneens op het orbureau (valt onder de toezichttaak van de deken). De deken behandelt klachten tussen advocaten wanneer er principiële kwesties aan de orde zijn, indien een (voorzienbaar) risico op klachten over de klachtbehandeling bestaat of wanneer er zicht op bemiddeling bestaat. Tevens onderzoekt de deken klachten over dekenen in andere arrondissementen na doorverwijzing door de voorzitter van het hof van discipline.

De klachtbehandeling geschiedt overeenkomstig de Leidraad klachtbehandeling en verloopt, zo veel mogelijk en bij voorkeur digitaal.

De adjunct-secretaris en de stafjurist(en) nemen samen met de deken deel aan overleg met de raad van discipline.

b. Toezicht

- Specifiek Toezicht dossiers

In overleg met de deken en/of de raad behandelt het bureau dossiers in het kader van toezicht en naleving van de regelgeving. Deze specifiek toezicht dossiers (S-dossiers) vormen het hart van het toezicht.

De onderwerpen zijn divers en hebben betrekking op de praktijkvoering, kwaliteit en naleving van de regelgeving. S-dossiers kunnen voortkomen uit bijvoorbeeld klachten, kantoorbezoeken, de CCV of de ingediende kengetallen. Onderzoeken van de deken naar aanleiding van signalen van ketenpartners of derden worden ook een S-dossier.

Niet altijd is er een direct 'resultaat' van een onderzoek.

Er hebben diverse zogenaamde "normoverdragende contacten" plaatsgevonden (ook voortvloeiend uit S-dossiers), waarvan 5 onder leiding van de deken als zodanig zijn gekwalificeerd in de registratie van gebruikte toezichtmaatregelen. Deze normoverdragende contacten blijken in het algemeen een goede manier om compliance te bewerkstelligen.

- Kantoorbezoeken

Het bureau plant de kantoorbezoeken in; de te bezoeken kantoren worden 'at random' (a-select) gekozen en daarnaast worden kantoorbezoeken gepland naar aanleiding van een signaal (select). Het bureau verricht het voorbereidend onderzoek ten behoeve van een kantoorbezoek. Doel van de bezoeken is controle op de naleving van de verordeningen en daarnaast nadere kennismaking tussen het kantoor en (het werk van) de raad van de orde en het bureau en uitwisseling/overdracht van informatie over wet- en regelgeving.

Voor beoordeling van de financiële stukken wordt in de regel de unit Financieel Toezicht Advocatuur ingeschakeld, tenzij reeds uit recente opgave in het kader van de Kengetallen geen bijzonderheden zijn gebleken.

De landelijk vastgestelde vragenlijst wordt gebruikt als leidraad bij het gesprek. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder andere samenwerking, financiële soliditeit, bedrijfsvoering en beroepsaansprakelijkheidsverzekering, derdengelden, Wwft (en kennisniveau), contante betalingen, inrichting en kwaliteit van de dienstverlening, opleiding en klachtbehandeling. Voor 2019 is opnieuw een aangepaste lijst opgesteld, met name op het gebied van de Wwft. Relevante stukken zoals de jaarstukken, verzekeringspolis en bewijs van betaling van de verzekeringspremie worden tevoren opgevraagd. Andere documentatie, zoals de financiële verantwoording ter zake de derdengelden, het kantoorhandboek, een aantal opdrachtbevestigingen en dossiers wordt ter plekke ingezien. De relevante financiële stukken worden voorafgaand aan het kantoorbezoek aan de unit Financieel Toezicht Advocatuur voorgelegd die een analyse van de cijfers verstrekt. Van het kantoorbezoek wordt een verslag gemaakt.

Wanneer een kantoorbezoek leidt tot een aanwijzing, afspraak of advies wordt daarvan in het verslag melding gemaakt. Op het bureau wordt de voortgang ten aanzien van de opvolging van adviezen en aanpassing van mogelijk geconstateerde onvolkomenheden bewaakt. Bij geconstateerde ernstige onvolkomenheden en/of het uitblijven van reparatie binnen een redelijke termijn volgt nader onderzoek en worden eventueel maatregelen genomen, hieronder wordt ook de mogelijkheid van (financiële) begeleiding begrepen. Er wordt dan een specifiek toezicht dossier (S-dossier) aangemaakt.

De ervaringen met de kantoorbezoeken blijven goed. De kantoren stellen zich meestal positief op en geven aan zowel de voorbereiding als het bezoek als nuttig te ervaren, omdat daardoor de regelbewustheid wordt vergroot.

Alle leden van de raad van de orde (inclusief de deken) zijn betrokken bij de kantoorbezoeken. In de vergaderingen van de raad worden de afgelegde kantoorbezoeken besproken.

Cijfermatige verantwoording voor de kantoorbezoeken is te vinden in het Jaarverslag Toezicht 2019 Dekenberaad dat in het voorjaar 2020 wordt gepubliceerd.

- Centrale Controle Verordeningen

In ordejaar 2019 zijn alle opgaven van de CCV 2018 gecontroleerd en verwerkt door het ordebureau. In voorkomende gevallen is nader onderzoek gedaan, zo nodig gevolgd door nadere afspraken. Het bureau bewaakt daarbij de voortgang.

Er is één dekenbezwaar specifiek voorbereid naar aanleiding van de uitkomsten van de CCV, bij een dekenklacht tegen een andere advocaat vormde het tekort aan opleidingspunten één van de bezwaren.

Op een enkele uitzondering na hebben de advocaten in ons arrondissement de CCV-opgave tijdig ingediend.

- Bestuursrechtelijke handhaving

Bij overtreding van regelgeving door advocaten kan de deken op grond van artikel 45g van de Advocatenwet een bestuurlijke boete of last onder dwangsom opleggen. Bij handhaving vindt altijd een afweging plaats of de tuchtrechtelijke dan wel de bestuursrechtelijke weg zal worden ingeslagen.

In het verslagjaar zijn geen bestuursrechtelijke sancties gehanteerd.

- Opgave startende kantoren (ONK)

Startende kantoren wordt gevraagd informatie te verstrekken over zaken als beroepsaansprakelijkheidsverzekering, eventuele samenwerking(svorm), stichting derdengelden, rechtsvorm van het kantoor en de wijze waarop wordt voldaan aan overige verplichtingen uit de Voda. De opgave wordt behandeld op het bureau waarbij in voorkomende gevallen besprekingen worden gehouden en aanwijzingen worden gegeven.

Op het bureau zijn in het verslagjaar 26 opgaven nieuw kantoor ontvangen.

- Kengetallen

Het analyseren van financiële kengetallen zorgt voor het in een zo vroeg mogelijk stadium gestructureerd onderkennen van financiële risico's binnen kantoren. Het in kaart brengen van deze risico's is een belangrijk onderdeel van het toezicht door de deken.

De in het afgelopen jaar uitgevoerde analyse maakte inzichtelijk dat er 41 kantoren/praktijken waren die op basis van de verstrekte gegevens als mogelijk 'financieel risicovol' worden aangemerkt. Uit nadere analyse en/of informatie van de betrokken kantoren/praktijken hebben 20 daarvan geleid tot nadere acties en/of monitoring.

c. Tableau en stageaangelegenheden

Een deel van de bevoegdheden van de raad van de orde is gemandateerd aan de adjunct-secretaris. Het bureau behandelt zelfstandig beëdigingsverzoeken en bereidt verzoeken tot goedkeuring stage en patroon ten behoeve van de raad van de orde voor. Er zijn bij de raad van de orde drie portefeuillehouders stagiaires: voor elke provincie één. Waar nodig wordt overleg gevoerd met de portefeuillehouder. De portefeuillehouders houden gesprekken met de stagiaires (na een half jaar en na tweeënehalf jaar).

Ook verzoeken tot afgifte stageverklaring worden door het bureau beoordeeld ter voorbereiding van een besluit van de raad. In andere stage-aangelegenheden voert het bureau overleg met de portefeuillehouder.

Op het bureau vinden tevens de kennismakingsgesprekken plaats met alle nieuwe advocaten en toetreders.

d. Overige werkzaamheden

- Adviezen

De medewerkers van het bureau en de (waarnemend) deken adviseren rechtzoekenden en advocaten. Deze laatsten onder meer op het gebied van regelgeving en gedragsregels.

- Bemiddelingen

Buiten de klachtenprocedure om wordt (in het algemeen door de deken of waarnemend deken) bemiddeld tussen advocaten onderling en (waar mogelijk, doch in mindere mate) tussen advocaten en cliënten.

- Aanwijzing advocaat ex art. 13 Advocatenwet

Verzoeken voor aanwijzing van een advocaat worden op het ordebureau beoordeeld. Rechtzoekenden worden daarbij nader geïnformeerd over de voorwaarden op basis waarvan de deken een advocaat aanwijst dan wel het verzoek afwijst. De werkzaamheden in verband met verzoeken om aanwijzing zijn veelal relatief zeer tijdrovend. Tevens vergen deze verzoeken vaak een urgente behandeling vanwege de met de onderliggende kwestie gemoeide termijnen. In het verslagjaar zijn 41 verzoeken in de zin van art. 13 Advocatenwet behandeld.

- Wob verzoeken

Zowel de deken als de raad van de orde zijn een bestuursorgaan in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht en derhalve gehouden informatie te verschaffen in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur (Wob). Er zijn in het verslagjaar geen Wob-verzoeken ontvangen.

e. Informatievoorziening & varia

Het bureau verzorgt de informatie aan de balie middels regelmatige digitale nieuwsbrieven ('Rondschrijven'), die ook op het besloten deel van de website van de orde Noord-Nederland worden geplaatst. Op deze website is eveneens informatie beschikbaar over diverse onderwerpen ten behoeve van rechtzoekenden en advocaten.

Door de medewerkers op het ordebureau worden de telefoontjes en verzoeken om informatie behandeld.

Tevens worden vanuit het bureau de advocatenpassen uitgegeven en zorgt het ordebureau voor de inning van de hoofdelijke omslag.

In 2018 is overgegaan op gebruik van het nieuwe, landelijke automatiseringssysteem (Amadeus van Mozard Suite). Dit heeft geleid tot een extra (werk)belasting voor alle medewerkers van het bureau. Het systeem en gerelateerde werkprocessen functioneren nog niet optimaal en blijven noodzakelijkerwijs in ontwikkeling ("*work in progress*"), waarvoor (helaas) nog aanzienlijke kosten dienen te worden gemaakt om tot een aanvaardbare instandhouding van operationeel niveau te komen. Inmiddels verlopen vele processen, zoals van de klachtbehandeling, kantoorbezoeken, adviezen en bemiddeling in principe geheel digitaal.

Landelijke bijeenkomsten van de NOvA worden bijgewoond door de betrokken medewerker(s) en de adjunct-secretaris neemt deel aan het reguliere adjunctenoverleg.

IV. Het college van afgevaardigden

Leden

mw. H.G.E. Klatter
K.B. Spoelstra
G.P. Wempe
W.J.Th. Bustin

Plaatsvervangend leden

mw. J.W. Elzinga-Snoek
mw. F.V. Marquenie
E. Bosscher

Het college van afgevaardigden kwam in 2019 viermaal bijeen; daarnaast vonden tussentijds informele bijeenkomsten plaats. Onderwerpen die door het college behandeld zijn c.q. waarover is vergaderd, betroffen onder meer de evaluatie van de Wet positie toezicht en toezicht advocatuur, de BA2020, de kwaliteitsbevorderende maatregelen en de gefinancierde rechtsbijstand.

Voorafgaand aan de vergaderingen van het college komen alle noordelijke fractieleden bijeen, waarbij ook de deken en een lid van de raad van de orde aanwezig is, om de stukken met elkaar te bespreken en het fractiestandpunt te bepalen.

V. De balie

Aan het begin van het ordejaar stonden er 762 advocaten ingeschreven, die kantoor houden in het arrondissement Noord-Nederland.

Voor de mutaties in het ordejaar 2019 wordt verwezen naar bijlage I.

Van het tableau zijn 33 advocaten, van wie twee door de tuchtrechter, geschrapt en 8 advocaten zijn naar een ander arrondissement verhuisd.

Er zijn 30 stagiaires beëdigd en 16 advocaten uit een ander arrondissement naar Noord-Nederland verhuisd.

De balie Noord-Nederland is per saldo met 5 advocaten toegenomen waardoor het aantal op 767 uitkomt.

Bijlage **

I. Mutaties tableau

** Voor cijfermatige overzichten over 2019 wordt verwezen naar het jaarverslag van het landelijk dekenberaad dat in het voorjaar 2020 wordt gepubliceerd.

MUTATIES 2019

Uitschrijvingen tableau:

P.L.G. Buisman, 04-04-2019;
I. De Vries, 17-04-2019;
H. Jonker, 25-04-2019;
M.H.P. Garst, 01-05-2019;
I. Wagenaar, 31-05-2019;
M.J. Sjoerts, 03-06-2019;
B.P. van der Togt, 30-06-2019;
L.A.A. Ongenae, 01-07-2019;
J. Kuipers-Mellema, 16-07-2019;
M.M. Hoelen-Hoekstra, 01-08-2019;
Th. Pluijter, 01-09-2019;
A.J. Kremer-Volmbroek, 01-09-2019;
P. Huistra, 01-09-2019;
R. Bosma, 07-09-2019;
J. Pieters, 16-09-2019;
J. Dam-de Haan, 26-09-2019;
D.R. Kamps, 01-10-2019;
G.H. Thasing, 01-10-2019;
P. Schuurman, 18-11-2019;
A. Elgersma, 31-12-2019;
J(ouk) Dijkstra, 31-12-2019;
J.H.A. de Jong, 31-12-2019
P.L. Verhulst, 31-12-2019;
N. de Vries (De Friese Rechtshulp), 31-12-2019;
G.L. van der Heide-Brink, 31-12-2019;
B. van der Veen, 31-12-2019;
I.S. Malingré-de Groot, 31-12-2019;
R. de Vries, ('t Haantje), 31-12-2019;
A.M. Westerhuis, 31-12-2019;
S. Bergsma-Dijkstra, 31-12-2019;
L.A.M. Barendregt, 31-12-2019;
H. Poiesz-de Vries, 31-12-2019;
J.L. Noordhof, 31-12-2019.

Overleden:

-

Naar een ander arrondissement verhuisd:

- L.S. Wachters, van Bout Advocaten te Groningen naar Corbeek Frijns Advocaten te Arnhem, 01-02-2019;
- H.J. Reyneveld, van Reyneveld Advocatuur te Heerenveen naar Reyneveld Advocatuur te Huizen, 18-02-2019;
- D. Sietses, van Trip Advocaten & Notarissen te Leeuwarden naar Envir Advocaten te Amsterdam, 01-06-2019;
- H.M.A. Breuls, van Hidding Breuls Meijerink Advocaten te Nieuw-Amsterdam naar Sabine Breuls Advocatuur & Mediation te Dalfts, 01-07-2019;
- A.J.E. Riemslog, van Stad Advocaten te Emmen naar Centrum Advocaten te Almelo, 01-07-2019;
- M.J. de Coninck, van Plas|Bossinade Advocaten te Groningen naar Wildenberg Advocaten te Nijmegen, 01-09-2019;

- J.W. Vreugdenhil, van Heuzeveldt Advocaten te Emmen naar Kienhuis Advocaten te Almelo, 01-10-2019;
- S. Looden, van Rechtshulp Advocaten te Assen naar Hanze Advocaat te Zwolle, 01-11-2019.

Wijzigingen binnen het arrondissement (naamswijziging/verhuizing/ander kantoor/plaats/provincie):

- Dam Advocatuur, adreswijziging: van Weerdingestraat 9a te Emmen naar Blauwgras 22 te Odoorn, 01-01-2019;
- Defenz Advocaten, postbusnummer opgeheven, correspondentieadres: Zonnedaauw 12, 9202 PA Drachten, 01-01-2019;
- Advocatenkantoor Fokalien Cuperus, bezoekadres gewijzigd van Abe Lenstra Boulevard 52-8 naar Nieuwstraat 4 te Heerenveen, 01-01-2019;
- W.S. Santema, van Defenz Advocaten te Drachten naar Santema Advocatuur te Sneek, 01-01-2019;
- AbelnPasma Advocaten te Groningen, kantoornaam gewijzigd in AbelnBron Advocaten, 01-01-2019;
- J.I. Veldhuis-Lampe, van Advocatenpraktijk Ruis & Veldhuis te Meppel naar Hallmans Meier Advocatuur & Mediation te Meppel, 01-01-2019;
- R. Nijdam, van PlasBossinade Advocaten te Groningen naar Rein Advocaten & Adviseurs te Assen, 01-01-2019;
- L. Ahlers, van Arie Brink Advocaten te Heerenveen naar Trip Advocaten & Notarissen te Leeuwarden, 01-01-2019;
- H.L.P. Fauser, van Kappelhof Advocaten te Delfzijl naar Eckert Van Linde Van der Zee Advocaten te Groningen, 01-01-2019;
- P.R. Logemann, van Advocatenkantoor Logemann te Harlingen naar Canoy Strafrechtadvocatuur te Leeuwarden, 01-01-2019;
- G.R. Stoeten, van De Haan Advocaten & Notarissen te Groningen naar Anker & Anker Strafrechtadvocaten te Leeuwarden, 01-01-2019;
- S.C. Bosch, van Defenz Advocaten te Drachten naar Kooi Advocaten te Dokkum, 01-01-2019;
- B. Hiemstra, van Defenz Advocaten te Drachten naar Kooi Advocaten te Dokkum, 01-01-2019;
- Advocatenkantoor Zuidoost-Drenthe (mr. G.H. Thasing), postbusnummer opgeheven, correspondentieadres: Van Schaikweg 24, 7811 KJ Emmen, 01-01-2019;
- Actio Advocaten, postbusnummer wordt opgeheven per 01-02-2019, adres Assen: Hof van Parijs 10c. Adres Hoogeveen: Van Limburg Stirumstraat 52, 04-01-2019;
- Hallmans Meier Advocatuur & Mediation, van Gasgracht 2a naar Gasgracht 2 te Meppel, 08-01-2019 + naamswijziging in Hallmans Advocaten & Mediators per 22-01-2019;
- M. Elderhuis, van Gosselaar Advocaten te Winschoten naar Rechtshulp Advocaten te Assen, 08-01-2019;
- G. Machiels, van Klopstra Advocaten te Stadskanaal naar Machiels Advocatuur te Leek, 11-01-2019;
- H.J. de Groot, van Dommerholt Advocaten te Groningen naar Heresingel 26 Advocatuur BV te Groningen, 15-01-2019;
- P.J. Antons, van Dommerholt Advocaten te Eelde naar Heresingel 26 Advocatuur BV te Groningen, 15-01-2019;
- P.H.F. Yspeert, van Dommerholt Advocaten te Groningen naar Heresingel 26 Advocatuur BV te Groningen, 15-01-2019;

- J. Boelstra, adreswijziging: van Onno van Ewsumlaan 8 te Middelstum naar Gedempte Zuiderdiep 135 te Groningen, 15-01-2019;
- A.G.W. van Kessel, (bezoek)adreswijziging: van Ulemar 20 naar Spanjaardslaan 25-1 te Leeuwarden, 16-01-2019;
- Th. Pluijter, van Isebandtsheerd 7 te Groningen naar Veenhoopsweg 21 te Smilde, 18-01-2019;
- P.R. Logemann, van Canoy Strafrechtadvocatuur naar Advocatenkantoor Logemann te Harlingen, 29-01-2019;
- Grijmans Advocaten, van Wipstraat 8 naar Jongemastraat 28 te Bolsward, 31-01-2019 (feitelijk per 01-01-2019);
- Oranje Advocatenkantoor, postbusnummer opgeheven per 01-03-2019, corr. adres: Handelsweg 14 te Roden, 31-01-2019;
- Speel Advocatuur en Fernhout Advocatuur te Olterterp gaan samen verder onder de naam Speel Fernhout Advocaten, Burg. Falkenaweg 58-201 te Heerenveen, 01-03-2019;
- Advocatenkantoor Bouwman, van Hoofdstraat 168 te Lettelbert naar Paterswoldseweg 806 te Groningen, 19-03-2019;
- Kooi Advocaten te Dokkum, postbusnummer opgeheven, corr.adres: Aalsumerpoort 18, 9101 JL Dokkum, 21-03-2019;
- J.M. Frons, van Trip Advocaten & Notarissen te Assen naar Trip Advocaten & Notarissen te Groningen, 28-03-2019;
- Advocatenkantoor Baken, van Tesselschadestraat 6 naar Jacob Catsplein 1 te Leeuwarden, 01-04-2019;
- H. Poiesz-de Vries, van Poiesz Advocaten te Sneek naar mr. H. Poiesz-de Vries Advocaat en Mediator, Schuitendiep 47 te Groningen, 01-04-2019;
- Scheffers Advocaten te Kolham, naamswijziging in Scheffers Advocatuur, 01-04-2019;
- Van Heeswijck Aanbestedingsadvocaat, van Laan Corpus den Hoorn 1 naar Antillenstraat 4 te Groningen, 01-04-2019;
- E.A.C. van de Wiel, van Trip Advocaten & Notarissen Groningen naar Trip Advocaten & Notarissen Assen, 11-04-2019;
- Schultz Advocatuur, van Sleedoorn 29 te Emmen naar Boslaan 3 te Emmen, 01-05-2019;
- Advocatenkantoor Wensing te Coevorden, naamswijziging in JEE Advocaten, 01-05-2019;
- J.J. van de Vijver, naamswijziging: mr. ing. J.J. van de Vijver, Advocaat & Mediator in de bouw, 01-05-2019;
- Pieters Advocatenkantoor, van Hoogend 2 naar Zwarteweg 4 te Sneek, 01-05-2019;
- R. Nijdam, van Rein Advocaten & Mediators Assen naar Rein Advocaten & Mediators Groningen, 17-5-2019;
- M.L. de Jong, van Keuning Advocaten te Leeuwarden naar ATW Advocaten te Meppel, 22-5-2019;
- Birne Advocaten, van Wiardaplantage 7 te Leeuwarden naar Businesspark Friesland-West 27 te Heerenveen, 27-05-2019;
- Advocatenkantoor Familierecht 050 (mr. G.P. Bisschop), van Oude Boteringestraat 71 naar Nieuwe Boteringestraat 28 te Groningen, 01-06-2019;
- Bierens Van Boven Advocaten, van Industrieweg 1-B naar Oranjestraat 2 te Assen, 19-06-2019;
- Advocatenkantoor Pluijter, van Veenhoopsweg 21 naar Zandmeer 11 te Smilde, 19-06-2019;
- Van Riel Familierecht Erfrecht, van Brinkstraat 69 naar Stationsstraat 9 te Assen, 22-06-2019;

- B.W. Zagers, van Schouwenburg Advocaten te Beilen naar Actio Advocaten te Assen, 01-07-2019;
- Yspeert Advocaten te Groningen, van Helperpark 302 naar Eemsgolaan 17 te Groningen, 01-07-2019;
- I. Hidding, van Hidding Breuls Meijerink Advocaten te Nieuw Amsterdam naar Inge Hidding Advocaat te Diever, 01-07-2019;
- H. Meijerink, van Hidding Breuls Meijerink Advocaten te Nieuw-Amsterdam, naar Schouwenburg Advocaten te Beilen, 01-07-2019;
- M.M. Mok, van Meerburg & Mok Advocaten te Assen naar Meerburg & Mok Advocaten te Groningen, 01-07-2019;
- Van Rossum Advocaat, van Hooggoorns 60 naar Wilhelminastraat 47 te Emmen, 01-08-2019;
- A. Mulder, van Heeg en Holthinrichs Advocaten naar Advocaat Mulder te Groningen, 01-08-2019;
- A. Kauling-Leeftink, van Kauling Advocaten te Oosterwolde naar Yvon Advocatuur & Mediation te Drachten, 22-07-2019;
- A. Kolder, van Punt Letselschade Advocaten te Groningen naar Kolder Vorsselman Advocaten te Groningen, 01-08-2019;
- F.P. van Dalen, van Trip Advocaten te Leeuwarden naar Greveling, Pots & Dijkema Advocaten te Leeuwarden, 01-08-2019;
- R. Tamourt, van Verdonk Advocaten te Heerenveen naar Advocatenkantoor Burgum te Burgum, 01-08-2019;
- G. Machiels, van Landauerlaan 21 te Leek naar Swarte Ruiters 3 te Leek, 15-08-2019;
- M.K. Bulthuis, van Advocatenkantoor Westerhuis te Drachten naar Bulthuis Advocatuur, Oude Boteringestraat 71 te Groningen, 23-08-2019;
- gemist: GVK Adure Advocaten te Drachten: naamswijziging in Adure Advocaten per 01-07-2019;
- Advocatenkantoor Fokalien Cuperus, van Nieuwstraat 2-4 naar Haskeruitgang 109 te Heerenveen, 28-08-2019;
- H. Vorsselman, van PlasBossinade Advocaten N.V. te Groningen naar Kolder Vorsselman Advocaten te Groningen, 01-09-2019;
- M. Schreijer, van Wolthers Jagersma Advocaten te Zuidwolde (Dr.) naar Garant Letselschade Advocatuur te Groningen, 01-09-2019;
- A.M. Veld, van Advocatenkantoor Westerhuis te Drachten, naar Pieters Advocaten te Hoogeveen, 01-09-2019;
- R. Spoelstra, van Nijenhuis Advocatuur te Leeuwarden naar Keuning Advocaten te Leeuwarden, 01-09-2019;
- L.G. van Dijk, van Benk Advocaten te Groningen naar RDW Kantoor Veendam, 01-10-2019;
- F.P. van Dalen, van Greveling, Pots & Dijkema Advocaten te Leeuwarden naar Van Dalen Erfrecht & Familie Advocatenpraktijk B.V. te Leeuwarden, 01-10-2019;
- De Goede Advocatuur en Consultancy, vestigingsadres gewijzigd van Johan Dijkstrasingel 4 te Winsum naar Sylviuslaan 3 te Groningen, 26-10-2019;
- C. Paas, van Stad Advocaten te Groningen naar Stad Advocaten te Emmen, 19-11-2019;
- S. Reiziger-Smink, van Yspeert Advocaten te Drachten naar UMCG te Groningen, 25-11-2019;
- Dijstelberge & Omta Advocaten, van Beneden Oosterdiep 63 te Veendam naar Lopende Diep 1 te Groningen, 01-12-2019;

- Verhulst Advocaat, van S.A. Haadsmasstraat 4 te Vries naar Braamlaan 17 te Peize, 10-12-2019;
- D. Sietses, correspondentieadres gewijzigd van Romkeslaan 59 te Leeuwarden naar Keizersgracht 451 IV, 1017 DK Amsterdam, 17-12-2019;
- Bustin Advocatuur, van Beneden Oosterdiep 63 te Veendam naar Boven Westerdiep 170 te Veendam, 23-12-2019.

In het afgelopen jaar zijn op het tableau ingeschreven dan wel naar ons arrondissement verhuisd:

Advocaten:

- A. van Wessel, van Nauta Duthil NV te Amsterdam naar De Haan Advocaten & Notarissen te Leeuwarden, 01-01-2019;
- W.L.J. Fernhout, Fernhout Advocatuur te Olterterp, 25-01-2019;
- A.J. de Boer (herbeëdigd), Advocatenkantoor De Boer te Sneek, 28-02-2019;
- M.R. Verdoner, van Verdoner Advocatuur te Amsterdam naar Utens Advocaten te Leeuwarden, 18-03-2019;
- M.J. Journée, van Nysingh Advocaten te Apeldoorn naar Unigarant N.V. te Hogeveen, 01-04-2019;
- J.F. Schultz, van SAP Letselschade Advocaten te Amersfoort naar Schultz Advocatuur te Emmen, 06-04-2019;
- D. Talsma, van Wet Advocaten te Dronten naar WET Advocaten & Mediators te Drachten, 27-4-2019;
- M.C. Molenaar, van Heiderecht Advocaten te Apeldoorn naar JEE Advocaten te Coevorden, 01-05-2019;
- J.A.C. Verheyden, van Verheyden Advocatuur B.V. te Woudenberg naar Verheyden Advocatuur B.V. te Hogeveen, 01-06-2019;
- D. Sietses, van Envir Advocaten B.V. te Amsterdam, naar Envir Advocaten B.V. te Leeuwarden, 01-07-2019;
- S.Y. Dijkstra, herintredend, HAR Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- Ph.H. Elzerman, van Benthem Gratama Advocaten te Zwolle naar Hallmans Advocaten te Meppel, 01-09-2019;
- J. Veninga, van FTW Advocaten te Koog aan de Zaan naar Veninga Advocatuur te Leeuwarden, 01-09-2019;
- D.V. Orvalho, van Saul Advocaten te Groningen via Boogert & Haring Advocaten te Amsterdam naar Yspeert Advocaten te Groningen, 16-09-2019;
- D.R. Kamps, herintredend, Yspeert Advocaten te Groningen, 29-11-2019;
- R.I.A. Dijkstra-Paul, herintredend, Aardema Van Boetzelaer Advocaten te Heerenveen, 29-11-2019.

Stagiaires:

- W. Koopmans, De Haan & Advocaten en Notarissen (Straf) te Groningen, 25-01-2019;
- A. Hanna, Bruinsma Advocaten te Lemmer, 15-02-2019;
- W.H. van der Meulen, Keuning Advocaten te Leeuwarden, 15-02-2019;
- G. Schaak, Yspeert Advocaten te Drachten, 15-02-2019;
- R.J. Duursma, Trip Advocaten & Notarissen te Leeuwarden, 15-02-2019;
- S. Bangma, Trip Advocaten & Notarissen te Leeuwarden, 15-02-2019;
- R.L. Leyten, Trip Advocaten & Notarissen te Leeuwarden, 15-02-2019;
- M. de Haan, Strix Advocaten te Groningen, 22-02-2019;
- W. Hids, Bout Advocaten te Groningen, 22-02-2019;
- P.M.F. Mulder, Bout Advocaten te Groningen, 22-02-2019;
- M.C. Gozoglu, Dorhout Advocaten te Groningen, 22-02-2019;

- D.C. Haitjema, Trip Advocaten & Notarissen te Assen, 22-02-2019;
- G.C. Mujic-Uuldriks, Roelvink Advocaten te Leek, 22-02-2019;
- W. Dwars, Stad Advocaten te Groningen, 22-02-2019;
- W. de Weijer, Trip Advocaten & Notarissen te Groningen, 22-02-2019;
- G.J. Westerdijk, Van der Sluis, Van der Zee, Kalmijn Advocaten te Leeuwarden, 22-02-2019;
- D.V. Orvalho, van Boogert & Haring Advocaten te Amsterdam naar Saul Advocaten te Groningen, 13-5-2019;
- R.M. van der Horn, Kootstra Rijpkema Advocaten & Mediators, Groningen, 24-5-2019;
- S. Oosting, VVWL Advocaten te Groningen, 24-05-2019;
- M. van Egmond, Groenewegen Advocaten te Heerenveen, 16-08-2019;
- E.M. Gilsing, Yvon advocatuur en Mediation te Drachten, 16-08-2019;
- Y.F. Helle, Dommerholt Advocaten te Heerenveen, 16-08-2019;
- T.L. Wiersma, Rotshuizen Geense Advocaten te Leeuwarden, 16-08-2019;
- J. Andanovski, Bakx & Snorn Strafrechtadvocaten te Heerenveen, 30-08-2019;
- I.M. Feenstra, Braak Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- M.J. Kragten, Kragten Advocatuur te Hoogeveen, 30-08-2019;
- D. Loonstra, Yspeert Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- K D. de Boer – Dorhout Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- E. Peeters, Meerburg & Mok Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- J. Verschoor, De Haan Advocaten te Groningen, 30-08-2019;
- M.O. Thijsen, Benk Advocaten te Groningen, 20-12-2019.

Stageverklaringen uitgereikt vanaf 1 januari 2019 t/m 31 december 2019:

- mr. H.J. Bos, 17-01-2019;
- mw. mr. A.L.E. Ritsema, 14-02-2019;
- mr. B.W. Zagers, 01-03-2019;
- mw. mr. R.G. Jengibarjan, 01-03-2019;
- mw. mr. U. Pellekaan, 01-03-2019;
- mw. mr. J. Middelbrink, 01-03-2019;
- mr. L. Mathey, 04-03-2019;
- mr. R. Spoelstra, 29-07-2019;
- mr. M. Schreijer, 24-08-2019;
- mr. S.J. de Rijk, 24-08-2019;
- mw. mr. J. Scholtens, 26-08-2019;
- mw. mr. M.J. de Coninck, 26-08-2019;
- mr. R. de Vries, 26-08-2019;
- mw. mr. M.K. Bulthuis, 26-08-2019.
- mw. mr. J. Biesheuvel-Hoitinga, 23-11-2019.